

Izmjene Zakona o pružanju usluga u turizmu

Darko Marečić, dipl. iur.

Dana 11.10.2025. stupio je na snagu Zakon o izmjenama Zakona o pružanju usluga u turizmu kojim se rješava pitanje različitog tretmana u pružanju usluga turističkog vodiča od strane državljana država članica OECD-a te država pristupnica Kodeksa o liberalizaciji kretanja kapitala i Kodeksa o liberalizaciji nevidljivih transakcija koje su ujedno i članice EGP-a od onih koji to nisu, provodi daljnje usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije vezano uz privremeno i povremeno pružanje usluga turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj, uz iznimku lokaliteta vezanih uz Domovinski rat, za koje će biti potrebno položiti posebni dio stručnog ispita, prekršajno sankcionira pružanje usluga turističkog ronjenja suprotno propisanim uvjetima, a prekršajne novčane kazne koje su bile iskazane u kunama, zamijenjene su eurima. Više o tome u nastavku članka.

1. Uvodne napomene

Zakonom o pružanju usluga u turizmu (Nar. nov., br. 130/17., 25/19., 98/19., 42/21. i 70/21., dalje: Zakon¹) uređene su usluge u turizmu, način i uvjeti za pružanje tih usluga, ugovor o putovanju u paket-aranžmanu i ugovor o povezanom putnom aranžmanu te prava i obveze trgovca i putnika u vezi s tim ugovorom.

Usluge u turizmu u smislu ovoga Zakona su: pružanje usluga turističke agencije, turističkog vodiča, voditelja putovanja, turističkog animatora, turističkog predstavnika, usluge u posebnim oblicima turističke ponude (turističke usluge u nautičkom turizmu, turističke usluge zdravstvenog turizma, turističke usluge u kongresnom turizmu, usluge aktivnog i pustolovnog turizma, turističke usluge ribolovnog turizma, turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu, uzgajalištu vodenih organizama, lovištu i u šumi šumoposjednika, usluge iznajmljivanja vozila odnosno *rent-a-car*, usluge turističkog ronjenja) i usluge iznajmljivanja opreme za sport i rekreaciju turistima.

Usluge u turizmu mogu pružati trgovačka društva, zadruge i obrtnici sa sjedištem u Republici Hrvatskoj (dalje: RH) ili drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru (dalje: EGP)¹ i Švicarska Konfederacije (dalje: Švicarska) koji su registrirani za pružanje usluga u turizmu te ispunjavaju propisane uvjete za pružanje tih usluga. Pravne i fizičke osobe s poslovnim nastanom i registriranom djelatnošću za pružanje usluga u turizmu u drugoj državi ugovornici EGP-a i Švicarskoj, mogu u RH pružati usluge u turizmu sukladno propisu kojim se uređuje pravo na poslovni nastan i slobodu pružanja usluga, odnosno Zakonom o uslugama (Nar. nov.,

br. 80/11., dalje: ZU), ako ispunjavaju propisane uvjete za pružanje pojedine usluge u turizmu.

Inspekcijski nadzor nad obavljanjem pružatelja usluga u turizmu obavljaju turistički inspektori Državnog inspektorata.

2. Razlozi izmjene Zakona

Sukladno Zakonu¹, usluge turističkog vodiča mogu pružati državljani RH, državljani EGP-a i Švicarske koji ispunjavaju uvjete za turističkog vodiča propisane ovim Zakonom, kao i državljani treće države ako imaju prijavljeno prebivalište u RH i ispunjavaju uvjete za pružanje usluga turističkog vodiča propisane tim Zakonom.

RH je 2022. službeno započela pregovore o pristupanju Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (dalje: OECD). OECD (*Organization for Economic Co-operation and Development*) sa sjedištem u Parizu je međunarodna organizacija koja okuplja 38 zemalja članica (uglavnom razvijenih i demokratskih država) s ciljem promicanja ekonomskog rasta, trgovine i ulaganja, stabilnosti i financijske suradnje, zapošljavanja i socijalne politike te održivog razvoja. OECD ima ukupno 38 država članica, od kojih su 22 države članice ujedno i države članice Europske unije (dalje: EU),² a 8 država (između ko-

2 Države članice OECD-a koje su ujedno i države članice EU su: Republika Austrija, Kraljevina Belgija, Češka Republika, Kraljevina Danska, Republika Estonija, Republika Finska, Francuska Republika, Savezna Republika Njemačka, Helenska Republika, Mađarska, Irska, Talijanska Republika, Republika Latvija, Republika Litva, Veliko Vojvodstvo Luksemburg, Kraljevina Nizozemska, Republika Poljska, Portugalska Republika, Slovačka Republika, Republika Slovenija, Kraljevina Španjolska i Kraljevina Švedska. Ostale države članice OECD-a su: Australija, Kanada, Republika Čile, Republika Kolumbija, Republika Kostarika, Island, Država Izrael, Japan, Republika Koreja, Sjedinjene Meksičke Države, Novi Zeland, Kraljevina Norveška, Švicarska Konfederacija, Republika Turska, Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske, Sjedinjene Američke Države.

1 Države članice EGP-a su države članice Europske unije, Republika Island, Kneževina Lihtenštajn i Kraljevina Norveška.

jih i Republika Hrvatska) su države u postupku pristupa Kodeksa o liberalizaciji kapitala (*Code of Liberalisation of Capital Movements*) i Kodeksa o liberalizaciji nevidljivih transakcija (*Code of Liberalisation of Current Invisible Operations / Curmet Invisible Operations*) (dalje: Kodeksi o liberalizaciji).³

Vežano uz pružanje usluga turističkog vodiča, OECD je zauzeo stajalište da RH treba omogućiti potpunu usklađenost s načelom nediskriminacije koja je propisana Kodeksima o liberalizaciji. Naime, s obzirom da je većina država članica EU ujedno i u OECD-u, odredbom čl. 69. st.3. Zakona'17 kojom se mogućnost pružanja usluga turističkog vodiča od strane državljana trećih država (država koje nisu članice EGP-a i Švicarska) veže uz uvjet prijavljivanja prebivališta u RH, u neravnopravan položaj dovode se državljani država članica OECD-a i država pristupnica Kodeksima o liberalizaciji koje ujedno nisu države članice EU-a odnosno EGP-a.

Zbog različitog tretmana u pružanju usluga turističkog vodiča na području RH ovisno o tome jesu li turistički vodiči državljani država članice EGP-a i Švicarske ili trećih država, bilo je nužno brisati odredbu u Zakonu'17 kojom se mogućnost pružanja usluga turističkog vodiča državljana treće države, uvjetuje prijavljivanjem prebivališta u RH.

Dodatno, pokazalo se potrebnim odredbe Zakona'17 kojima se uređuje pružanje usluga turističkih vodiča koji traže priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan (trajnog pružanja usluga turističkog vodiča u RH) uskladiti s Direktivom 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu i Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija sa svim kasnijim izmjenama i dopunama,⁴ te izriječno propisati da turistički vodiči državljani EGP-a i Švicarske mogu pružati usluge turističkog vodiča u RH na privremenoj i povremenoj osnovi sukladno Zakonu o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (Nar. nov., br. 82/15., 70/19., 47/20., 123/23. i 126/25. dalje: Zakon o reguliranim profesijama).

Nakon stupanja na snagu Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Nar. nov., br. 57/22. i 88/22. – ispr.), Zakon'17 ostao je u skupini onih zakona u kojima su novčane kazne za prekršaje ostale iskazane u hrvatskim kunama, zbog čega je bilo nužno iznose novčanih kazni za prekršaje utvrđene tim Zakonom, iskazati u eurima, a prekršajno sankcionirati pružatelje usluga turističkog ronjenja ako te usluge pružaju suprotno propisanim uvjetima.

Zbog navedenih razloga, donijet je Zakona o izmjenama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Nar. nov., br. 126/25., dalje: Zakon) koji je stupio na snagu 11.10.2025. Prijelaznom odredbom čl. 12. Zakona propisano je da će se postupci započeti sukladno Zakonu'17 dovršiti prema odredbama tog Zakona.

3. Pružanje usluge turističkog vodiča

3.1. Općenito o pružanju usluga turističkog vodiča

Pružanje usluga turističkog vodiča uređeno je odredbama čl. 69. do 78 Zakona'17. Prema odredbi čl. 69.st.1. ovoga Zakona, turistički vodič je osoba koja pruža turistima usluge pokazivanja i stručnog tumačenja prirodnih ljepota i vrijednosti, kulturno-povijesnih spomenika, umjetničkih djela, etnografskih i drugih znamenitosti, povijesnih događaja, ličnosti, legendi o tim događajima i ličnostima, gospodarskih i političkih tijekova i zbivanja.

Usluge turističkog vodiča može pružiti fizička osoba – građanin koji je od nadležnog upravnog tijela u Gradu Zagrebu odnosno županiji u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave u upravnom području pružanja usluga u turizmu (dalje: nadležno upravno tijelo) ishodio rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Nadležno upravno tijelo izdat će podnositelju zahtjeva rješenje ako: ima najmanje završenu srednju školu (dokazuje se odgovarajućom svjedodžbom); ima položen opći dio stručnog ispita za turističkog vodiča, a za turističko vođenje po pojedinim lokalitetima i posebni dio stručnog ispita za te lokalitete (dokazuje se uvjerenjem o položenom općem dijelu odnosno općem i posebnom dijelu stručnog ispita); zna jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča razine B2 prema stupnjevima Zajedničkog europskog eferentnog okvira u razumijevanju i govoru i koja poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča (dokazuje se odgovarajućom svjedodžbom odnosno potvrdom). Način polaganja stručnog ispita te ispitni program za turističke vodiče propisao je ministar turizma i sporta (dalje: ministar) Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje.⁵

Turističke agencije i drugi korisnici usluga turističkog vodiča, obveznu su za pružanje usluga turističkog vodiča koristiti ovlaštenog turističkog vodiča.

3.2. Tko može i na kojem području pružati usluge turističkog vodiča

Odredbom čl. 69. Zakona'17 bilo je propisano da usluge turističkog vodiča mogu pružati državljani RH, državljani druge države ugovornice EGP-a i Švicarske koji ispunjavaju uvjete za turističkog vodiča propisane ovim Zakonom (st.2.), kao i državljani trećih država (država koje nisu članice EGP-a i Švicarske) koji imaju prijavljeno prebivalište na području RH te ispunjavaju uvjete za turističkog vodiča propisanog istim Zakonom (st.3.).

Budući je OECD dao RH primjedbu da je odredba čl. 69.st.3. Zakona'17 kojom se pružanje usluga turističkog vodiča od strane državljana trećih država uvjetuje prijavljenim prebivalištem u RH diskriminatorna u odnosu na turističke vodiče državljanke drugih država EGP-a i Švicarske koji mogu u RH pružati usluge turističkog bez tog uvjeta, Zakonom je brisana odredba čl. 69. st.3. Zakona'17. Ujedno, odredba čl. 69. st.2. Zakona'17 dopunjena je na način da je pružanje usluga turističkog vodiča u RH omogućeno državljanima svih država članica OECD-a i država pristupnicima Kodeksa o liberalizaciji, ako ispunjavaju uvjete za turističkog vodiča propisane Zakonom.

³ Države u postupku pristupa Kodeksa o liberalizaciji kretanja kapitala i Kodeksa o liberalizaciji nevidljivih transakcija uz Republiku Hrvatsku su i: Argentinska Republika, Savezna Republika Brazil, Republika Bugarska, Rumunjska, Republika Peru, Kraljevina Tajland i Republika Indonezija.

⁴ Direktiva 2005/36/EZ zadnje je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (tzv. Uredba IMI“).

⁵ Pravilnik o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (Nar. nov., br. 50/08. i 120/08.).

ističemo...

Usluge turističkog vodiča mogu pružati državljani RH, državljani druge države ugovornice Ugovora o EGP-u, kao i državljani država članice OECD-a i države pristupnica Kodeksa o liberalizaciji, koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane Zakonom.

Na ovaj način, objektivno je smanjen broj država trećih država **čiji državljani u RH** mogu pružati usluge turističkog vodiča, jer nakon stupanja na snagu Zakone te usluge više neće moći pružati oni državljani trećih država koje nisu članice OECD-a i država pristupnica Kodeksa o liberalizaciji (npr. državljani Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine).

Prijelaznom odredbom čl. 14. Zakona propisano je da državljani treće države (države koja nije članica EGP-a i Švicarske) koji su do stupanja na snagu Zakona odnosno do 11.10.2025.:

- a) ishodili rješenje nadležnog upravnog tijela o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča (imaju prijavljeno prebivalište u RH, najmanje završenu srednju stručnu spremu te položen stručni ispit za turističkog vodiča) nastavljaju s pružanjem usluga turističkog vodiča sukladno ishodu rješenju (temeljem položenog općeg dijela stručnog ispita za turističkog vodiča, usluge turističkog vodiča mogu pružati usluge na cijelom području RH izuzev u ili na zaštićenim cjelinama odnosno lokalitetima, a ako su položili i poseban dio stručnog ispita, usluge turističkog vodiča mogu pružati u ili na onim područjima zaštićenih cjelina odnosno lokaliteta za koji su položili poseban dio stručnog ispita);
- b) prijavili se za polaganje ili su položili opći dio stručnog ispita odnosno posebni dio stručnog ispita za turističkog vodiča, mogu ishoditi rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča prema odredbama Zakona¹⁷ sukladno položenim stručnom ispitu i pružati usluge turističkog vodiča sukladno ishodu rješenju.

3.3. Područje pružanja usluga turističkog vodiča u RH

Odredbom čl. 70. Zakona propisano je da turistički vodič, ako položi opći dio stručnog ispita za turističkog vodiča može pružati usluge na cjelokupnom području RH, osim na ili u zaštićenim cjelinama odnosno lokalitetima (st.1.), a na ili u zaštićenim cjelinama, samo ako položi posebni dio stručnog ispita za te cjeline odnosno lokalitete (st.2). Zaštićena cjelina (lokalitet) znači područje, prostor ili objekt na kojem se nalaze ili koji sadržava prirodne, kulturne, povijesne, tradicijske i druge vrednote na kojem uslugu turističkog vođenja može pružati samo ovlašteni turistički vodič. Koja se područja smatraju zaštićenom cjelinom (lokalitetom) propisana su Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (Nar. nov., br. 76/08.).

3.4. Pružanje usluga turističkih vodiča državljana EGP-a i Švicarske

Turistički vodiči, državljani druge države članice EGP-a i Švicarske, ako ispunjavaju uvjete za turističkog vodiča propisane Zakonom, sukladno ZU mogu na području RH pružati usluge turističkog vodiča na privremenoj i povremenoj osnovi ili trajno, uz poslovni nastan.

Budući je **čl. 73. st.2. Zakona** propisano da će nadležno upravno tijelo turističkom vodiču izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ako ima najmanje završenu srednju

školu, položen stručni ispit za turističkog vodiča i da zna jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča razine B2 i poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča, riječ je o reguliranoj profesiji u smislu čl. 4. toč.10. ZU-a. Prema toj odredbi, **regulirana profesija** podrazumijeva profesionalna djelatnost ili skupina profesionalnih djelatnosti kod kojih je pristup i obavljanje, odnosno način obavljanja djelatnosti na temelju zakonskih odnosno podzakonskih ili drugih akata donesenih na temelju zakonskih ovlaštenja, izravno ili neizravno uvjetovana posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija.

To znači, da turističkim vodičima državljanima drugih država članica EGP-a i Švicarske koji žele na području RH pružati usluge turističkog vodiča na privremenoj i povremenoj osnovi ili zbog ostvarenja prava na poslovni nastan (trajnog pružanja usluga turističkog vodiča), Ministarstvo turizma i sporta (dalje: Ministarstvo) provjера sukladno Zakonu o o reguliranim profesijama i Pravilnikom o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija turističkog vodiča i voditelja poslova turističke agencije (Nar. nov., br. 58/19. i 28/20., dalje: Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija) ispunjava li turistički vodič uvjet u pogledu propisane stručne spremlje.

Prijelaznom odredbom čl. 14. Zakona propisano je da je ministar dužan donijeti pravilnik kojim će propisati uvjete za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija u RH za pružanje usluga turističkog vodiča sukladno tom Zakonu, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona, odnosno do 2.12.2025., a do stupanja na snagu tog pravilnika, sukladno čl. 15. st.2. istog Zakona, ostaje na snazi Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija iz 2019.

3.4.1. Povremeno i privremeno pružanje usluga turističkog vodiča u RH

Pod pružanjem usluga na privremenoj i povremenoj osnovi u smislu čl. 5. toč.22. Zakona o reguliranim profesijama, smatra se pružanje usluga kojem ne prethodi postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije uz uvjet poslovnog nastana u drugoj državi članici, a koje se procjenjuje za svaki pojedinačni slučaj, uzimajući u obzir njezino trajanje, učestalost, redovitost i stalnost.

Izmijenjenom odredbom čl. 70. st.4. Zakona propisano je da turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora EGP-u i Švicarske može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča u RH sukladno propisu kojim se uređuju uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za pružanje usluga turističkog vodiča (Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija). Izmijenjenim st. 5. istog članka propisano je da iznimno od stavka 4. ovoga članka, turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o EGP-u i Švicarske, može usluge turističkog vodiča u RH pružati na povremenoj i privremenoj osnovi u ili na zaštićenim cjelinama (lokalitetima) vezanim uz Domovinski rat koji su zaštićeni propisom kojim se uređuje popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) samo ako položi posebni dio stručnog ispita za te zaštićene cjeline (lokalitete).

Turistički vodič državljanin druge države EGP-a i Švicarske koji želi na privremenoj i povremenoj osnovi obavljati reguliranu profesiju turističkog vodiča na području RH, sukladno Pravilniku o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija dužan je o toj namjeri, prije početka pružanja usluga, podnijeti pisanu Izjavu o pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi na obrascu iz Priloga I. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika⁶ (dalje: Izjava) Ministarstvu⁷ ili Jedininstvenoj kontak-

6 Obrazac Izjave dostupan za preuzimanje i popunjavanje na mrežnoj stranici Ministarstva (<https://mint.gov.hr/prijava-za-priznavanje-inozemnih-strucnih-kvalifikacija-turistickog-vodica-i-voditelja-poslova-turisticke-agencije/11501>)

7 Izjava o pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi može se osobno predati u djelatniku pisarnice Ministarstva, ili putem pošte na adresu Ministar-

tnoj točki za usluge (djeluje u okviru Ministarstva gospodarstva).⁸ Uz Izjavu potrebno je priložiti dokumente iz čl.3. st.3. navedenog Pravilnika. Povodom zaprimljene Izjave, Ministarstvo provjerava ispunjava li kandidat propisane stručne kvalifikacije u pogledu propisane stručne spreme, te ako da, na svojim mrežnim stranicama objavljuje Listu osoba koje privremeno i povremeno pružaju uslugu turističkog vodiča u RH.⁹ Prilikom svakog sljedećeg davanja Izjave, turistički vodič dužan je uz obrazac izjave dati i izjavu o učestalosti i broju dana pružanja usluga turističkog vodiča u RH u prethodnoj godini. Naime, Zakon o reguliranim profesijama privremenu i povremenu metodu pružanja usluga regulirane profesije ne definira unaprijed kvantitativno (npr. vremenskim razdobljem u kojem se može na privremenoj i povremenoj osnovi pružati usluga u drugoj državi članici EGP-a i Švicarske) nego se privremenost i povremenost pružanja usluga procjenjuje za svaki slučaj zasebno, uzimajući u obzir trajanje, učestalost, redovitost i stalnost pružanja usluga, što se primjenjuje i u slučaju privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u RH. Kontrolu povremenog i privremenog pružanja tih usluga provodi Ministarstvo putem godišnje Izjave koju je pružatelj usluga dužan dostaviti Ministarstvu (ili Jedinствenoj kontaktnoj točki), a u kojoj se obvezno navodi broj dana i učestalost pružanja usluga turističkog vodiča u prošloj godini.

ističemo...

Turistički vodič državljanin druge države EGP-a i Švicarske može na području RH početi s pružanjem usluge turističkog vodiča na privremenoj i povremenoj osnovi nakon što Ministarstvu na propisanom obrascu dostavi Izjavu o pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi, izuzev na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) vezanim uz Domovinski rat, osim ako položi poseban dio stručnog ispita za te zaštićene cjeline (lokalitete).

Propisivanje uvjetovanja turističkim vodičima državljanima druge države EGP-a i Švicarske polaganjem posebnog dijela stručnog ispita za turističkog vodiča za zaštićene cjeline (lokalitete) vezane uz Domovinski rat, ima za cilj zaštititi dostojanstvo i istinu o uzrocima i vođenju Domovinskog rata. Lokaliteti vezani uz Domovinski rat, polagat će se ubuduće u okviru posebnog dijela ispita, osim za turističke vodiče državljanje EGP-a i Švicarske koji na lokalitetima žele pružati usluge turističkog vodiča na privremenoj i povremenoj osnovi, a koji će polagati zaseban modul za sve lokalitete zaštićene po kriteriju Domovinskog rata.

Prijelaznom odredbom čl. 14. Zakona propisano je da je ministar dužan donijeti pravilnik kojim će utvrditi (propisati) popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) umjetničke, arheološke i/ili povijesne baštine, te lokalitete vezane uz Domovinski rat (uz prethodno mišljenje ministara nadležnih za kulturu, branitelje i poslove zaštite prirode) sukladno tom Zakonu, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona,

stvu turizma i sporta, 10 000 Zagreb, Prisavlje 14. ili putem e maila na adresu pisamici Ministarstva (pravni@mints.hr)

⁸ Izjava se podnosi Ministarstvu gospodarstva na e mail adresu: info@mingo.hr. Nakon zaprimanje Izjave s priložima, Ministarstvo gospodarstva istu odmah prosljeđuje Ministarstvu turizma i sporta.

⁹ Lista osoba koje privremeno i povremeno pružaju usluga u RH s danom 5. rujna 2025, dostupna za pregled i preuzimanje na mrežnoj stranici Ministarstva (<https://mint.gov.hr/pristup-informacijama/dokumenti-80/priznavanje-inozemnih-strucnih-kvalifikacija-iz-podrucja-turizma-11499/11499>). Na toj Listi nalazi se upisano 149 turističkih vodiča, najviše iz Republike Slovenije, zatim Mađarske, zatim po jedan iz Francuske, Belgije, Njemačke i Slovačke).

odnosno do 2.12.2025., a do stupanja na snagu tog pravilnika, sukladno čl. 15. st.1. istog Zakona, ostaje na snazi Pravilnik o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama iz 2008.

3.4.2. Pružanje usluga turističkog vodiča uz pravo na poslovni nastan**ističemo...**

Izmijenjenim st.3. čl. 70 Zakona propisano je da se turističkom vodiču koji traži priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan u RH za pružanje usluga turističkog vodiča (na trajnoj osnovi), postojanje obveze i opseg polaganja stručnog ispita utvrđuje u postupku koji se provodi u skladu s propisom kojim se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za pružanje usluga turističkih vodiča, odnosno u skladu s Pravilnikom o priznavanju stručnih kvalifikacija.

Poslovni nastan u smislu čl. 5. toč.4. Zakona o reguliranim profesijama podrazumijeva pravo fizičke i pravne osobe na obavljanje profesije, odnosno djelatnosti, pod uvjetom da su ispunjeni svi propisani uvjeti za obavljanje istih u matičnoj državi članici te koja nema zabranu obavljanja, neovisno o tome je li u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe, odnosno osobe koja trenutačno ne obavlja svoju profesiju.

Turistički vodič, državljanin druge države članice EGP-a i Švicarske koji u RH namjerava trajno pružati usluge turističkog vodiča, u svrhu priznavanja stručne kvalifikacije koje je stekao u svojoj državi ili u trećoj državi, kao i državljanin treće države koji je stručne kvalifikacije stekao u državi članici EGP-a i Švicarskoj konfederaciji, mora Ministarstvu ili Jedinствenoj kontaktnoj točki za usluge dostaviti Zahtjev za priznavanje inozemne stručne kvalifikacije u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, na obrascu iz Priloga I. Pravilnika o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (dalje: Zahtjev). Zahtjev se podnosi na isti način na koji se podnosi i Izjava, a uz Zahtjev je potrebno priložiti dokumente iz čl. 5. st.4. navedenog Pravilnika. Nakon zaprimljenog Zahtjeva, Ministarstvo provodi opći sustav priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija turističkog vodiča (postojeće kvalifikacije i iskustva Ministarstvo ocjenjuje za svakog podnositelja zasebno u skladu s propisom o reguliranim profesijama). Ako su ispunjene propisane pretpostavke, podnositelju zahtjeva Ministarstvo rješenjem priznaje inozemne stručne kvalifikacije u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan odnosno za trajno pružanje usluga turističkog vodiča u RH).

4. Upravne mjere i prekršajne sankcije**4.1. Upravne mjere**

Odredbom čl. 104. Zakona¹⁷ propisano je da će u provedbi inspeksijskog nadzora u području pružanja usluga u turizmu, turistički inspektor usmenim rješenjem (u sklopu zapisnika o inspeksijskom nadzoru) zabraniti pružanje usluge turističkog vodiča fizičkoj osobi ako: pruža usluge turističkog vodiča suprotno izdanom rješenju nadležnog upravnog tijela ili pruža usluge počasnog turističkog vodiča suprotno izdanom rješenju Ministarstva; usluge turističkog vodiča pruža bez nekog od oblika poslovanja sukladno posebnim propisima ili kao zaposlenik putem ugovora o radu ili putem ugovora o djelu ili ugovora o obavljanju studentskih poslova; kao državljanin druge

države ugovornice EGP-a i Švicarske pruža usluga turističkog vodiča na privremenoj i povremenoj osnovi suprotno posebnim propisima kojima se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za pružanje usluga turističkih vodiča.

Izmijenjenom odredbom istog članka, propisano je da će turistički inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora donijeti usmeno rješenje o zabrani pružanja usluga turističkog vodiča fizičkoj osobi i ako: kao državljanin RH, državljanin druge države članice EGP-a i države članice OECD-a ili pristupnice Kodeksa o liberalizaciji pruža usluge turističkog vodiča bez izdanog rješenja nadležnog upravnog tijela o ispunjavanju propisanih uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča; kao državljanin države koja nije članica EGP-a ili OECD-a ili pristupnica Kodeksa o liberalizaciji, pruža usluge turističkog vodiča, a ne ispunjava uvjete propisane Zakonom za turističkog vodiča; kao državljanin druge države članice EGP-a i Švicarske pruža usluge turističkog vodiča u RH na privremenoj i povremenoj osnovi na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), a Ministarstvu prije početka pružanja tih usluga nije dostavio Izjavu o pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi.

Dijelovi odredbe **čl. 104. Zakona'17 kojima se propisuje da zabrana pružanja usluga turističkog vodiča izrečena usmenim rješenjem važi do otklanjanja utvrđenih nedostataka, kao i da je inspektor dužan stranci dostaviti usmeno rješenje u pisanom obliku, najkasnije u roku od 8 dana od njegovog donošenja te da žalba na to rješenje ne odgađa izvršenje rješenja, ostali su neizmijenjeni.**

Jednako tako, odredbe čl. 105. Zakona'17 kojim se propisuje u kojim slučajevima turistički inspektor donosi rješenje o otklanjanju utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u odnosu na poslovni prostor turističke agencije ili drugi prostor u kojem se pružaju usluga u turizmu, plovni objekt, marinu ili drugi objekt za pružanje usluga veza i smještaja polovnih objekata ili u odnosu na turističku agenciju koja ne dostavi Ministarstvu obavijest o promjeni podataka o poslovanju agencije, ostali su neizmijenjeni.

4.2. Novčane kazne za prekršaje

Novčane kazne za prekršaje koje su Zakonom'17 bile izražene u kunama, Zakonom su iskazane u eurima. Iznosi novčanih kazni za prekršaje propisane Zakonom određene su u skladu s načelom zakonitosti i u rasponu koji osigurava da budu proporcionalne, djelotvorne i odvraćajuće.

ističemo...

Zakonom je prekršajno sankcionirano pružanje usluga turističkog ronjenja suprotno propisanim uvjetima iz čl. 96. st.4, Zakona, koje do sada nije bilo sankcionirano.

Ujedno, Zakonom je prekršajno sankcionirano i pružanje usluga turističkih vodiča od strane državljanina druge države članice EGP-a i Švicarske koji te usluge u RH pruža suprotno propisu kojim se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za pružanje usluga turističkog vodiča, ili pruža usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) vezanim uz Domovinski rat, a bez prethodno položenog posebnog dijela stručnog ispita za te cjeline (lokalitete).

Za prekršaje iz čl. 107. Zakona propisane su novčane kazne za pravnu osobu i obrtnika u iznosu od 660,00 do 3.980,00 eura, a za odgovornu osobu u pravnoj, u iznosu od 390,00 do 1.320,00 eura (u slučaju ponavljanja istog prekršaja, predviđena je novčana kazna za

pravnu osobu i obrtnika, u iznosu od 1.990,00 do 11.940,00 eura), s time da umjesto optužnog prijedloga ili izdavanja prekršajnog naloga, turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja pravnoj osobi i obrtniku u iznosu od 260,00 eura, a odgovornoj osobi u iznosu od 190,00 eura, osim u slučaju ponavljanja prekršaja.

Prekršaji predviđeni ovim člankom odnose se na organizatore i prodavatelje turističkih paket-aranžmana i povezanih putnih aranžmana, pružatelje usluga u: nautičkom turizmu, zdravstvenom turizmu kongresnom turizmu, aktivnom i pustolovnom turizmu, na poljoprivrednom gospodarstvu, iznajmljivanja vozila, iznajmljivanja opreme za sport i rekreaciju turizma i turističkog ronjenja, ako te usluge pružaju suprotno Zakonu ili se ne pridržavaju obveza propisanih Zakonom.

Za prekršaje iz čl. 108. Zakona propisane su novčane kazne za pravnu osobu i obrtnika u iznosu od 390,00 do 2.650,00 eura, a za odgovornu osobu u pravnoj, u iznosu od 330,00 do 1.060,00 eura, a za voditelja poslova turističke agencije u iznosu od 260,00 do 660,00 eura (u slučaju ponavljanja istog prekršaja, predviđena je novčana kazna za pravnu osobu i obrtnika, u iznosu od 790,00 do 5.300,00 eura), s time da umjesto optužnog prijedloga ili izdavanja prekršajnog naloga, turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja pravnoj osobi i obrtniku u iznosu od 190,00 eura, a odgovornoj osobi i voditelju poslova turističke agencije u iznosu od 130,00 eura, osim u slučaju ponavljanja prekršaja.

Prekršaji predviđenih ovim člankom odnose se na prekršaje turističkih agencija u odnosu na poslovni prostor i tvrtku agencije, način i uvjete pružanja usluga agencije, obveze turističke agencije te na pružanje usluga turističkog transfera i posredovanje u pružanju usluga turističkih vodiča, ako se te usluge ne pružaju suprotno Zakonu ili se pružatelji usluga ne pridržavaju obveza propisanih Zakonom.

Za prekršaje iz čl. 109. Zakona propisane su novčane kazne za pravnu osobu i obrtnika u iznosu od 330,00 do 1.990,00 eura, a za odgovornu osobu u pravnoj, u iznosu od 260,00 do 660,00 eura, a za voditelja poslova turističke agencije, u iznosu od 190,00 do 540,00 eura (u slučaju ponavljanja istog prekršaja, predviđena je novčana kazna za pravnu osobu i obrtnika, u iznosu od 660,00 do 3.980,00 eura), s time da umjesto optužnog prijedloga ili izdavanja prekršajnog naloga, turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja pravnoj osobi i obrtniku u iznosu od 160,00 eura, odgovornoj osobi u iznosu od 130,00 eura, a voditelju poslova u iznosu od 90,00 eura, osim u slučaju ponavljanja prekršaja.

Prekršaji predviđenih ovim člankom odnose se na prekršaje svih pružatelja usluga u turizmu koje se ne pridržavaju obveze objavljivanja uvjeta, sadržaja i cijene svake pojedine usluge i pridržavanja objavljenih uvjeta, sadržaja i cijena, voditelje poslova turističke agencije i poslovnice turističke agencije (isticanje tvrtke, radnog vremena) te isticanje informacija u promidžbeni materijalima i na mrežnim stranicama agencije suprotno propisanom načinu.

Za prekršaje iz čl. 110. Zakona propisane su novčane kazne za pravnu osobu i obrtnika u iznosu od 260,00 do 1.320,00 eura, a za odgovornu osobu u pravnoj, u iznosu od 190,00 do 390,00 eura, a za voditelja poslova turističke agencije, u iznosu od 130,00 do 260,00 eura (u slučaju ponavljanja istog prekršaja, predviđena je novčana kazna za pravnu osobu i obrtnika, u iznosu od 630,00 do 2.650,00 eura), s time da umjesto optužnog prijedloga ili izdavanja prekršajnog naloga, turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja pravnoj osobi i obrtniku u iznosu od 130,00 eura, odgovornoj osobi u iznosu od 90,00 eura, a voditelju poslova u iznosu od 60,00 eura, osim u slučaju ponavljanja prekršaja.

